

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI AR

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

Pentru 1 an

2:

luni 150 Lei

Maestrul și profesorul Nichifor Crainic

Rânduri despre viața și opera lui.

Este vie în amintirea noastră magistrală conferință rostită la Palatul Cultural de dl prof. univ. Nichifor Crainic — cu prilejul sfințirii Catedralei din Arad — sub titlul „Regele și Biserica”. De atunci d-sa a cutreerat și alte orașe mari din țară fie pentru a participa la șezători literare, fie pentru a conferența. Pretutindeni cuvântul d-sale inspirat a exprimat omagii și elogiul M. S. Regelui și operii M. Sale auguste de ocrotitor al culturii și Bisericii naționale; pretutindeni a fost ascultat cu atenție și însoțit de admirație, nu numai pentru conferințele ținute, cât și în general pentru toată activitatea d-sale de scriitor.

Și cu drept cuvânt. Deoarece dl prof. Nichifor Crainic e astăzi maestrul neîntrecut al versului românesc, gânditorul eminent al spiritualității autohtone, doctrinarul mistic al naționalismului luptător, profesorul apologet al creștinismului ortodox, publicistul distins al ziaristiceii patriotice, ideologul dinamic al renașterii naționale, vizionarul luminat al spiritului creator.

Nichifor Crainic este cel mai autentic poet al României contemporane. Niciun alt poet nu a îngemănat cu mai multă maestrie ca d-sa sufletul glorios al trecutului strămoșesc, cu aspirațiile vii ale sufletului românesc. Tradițiunea credinței ortodoxe, puterea dragostei creștine, nostalgia luminii cerești și dulcea îndrăgire a gliei natale, sunt punctele cardinale pe care e clădit grandiosul edificiu al operii sale poetice, cuprinse în cele două volume de poezii: „Darurile Pământului” și „Țara de peste veac”.

Nu fără îndreptățire s'a spus că Nichifor Crainic a adus pe Iisus în poezia țării românești. De fapt, niciun uns al muzelor nu a îmbrățișat cu mai multă căldură problema decât d-sa armoniei poetice dintre evanghelia Mântuitorului Iisus Hristos și viața poporului român, cu întreg cadrul lor istoric și geografic. Estetica maestrului Crainic este desăvârșit încadrată în credința religioasă a neamului; este concrescută cu ea după cum în sufletul Românului e concrescut naționalismul cu creștinismul ortodox.

Intâiul gând, intâiul dor, intâiul cânt îl închină poetul puterii creatoare a pământului, care rodește prin blagoslovenia Domnului (Pri-

nos). Poarta prin care intră poetul în sanctuarul poeziei este închinarea la Dumnezeu. Forțele sfinte și misterioase ale artei și ale iubirii ne fulgeră în minte „eternul zimbet al Dumnezeirii” (*Arta și iubirea*).

Viața omului este *Trudă*. În brațul lui lucrează însuși Dumnezeu, iar în faptele lui se oglindește lumina paradisiului pierdut. Voința, dragostea, puterea de muncă, de creație, de vis și de libertate a omului, sunt haruri prin puterea cărora se manifestă duhul lui Dumnezeu.

Prin rugăciune atărnăm de Dumnezeu, ca o candelă de bolta bisericii.

Sânt candelă sub bolțile divine —

In haos spânzur, dar atârn de Tine.

În glas de rugăciune cere poetul dela Iisus Mântuitorul să-i mângăie sufletul momit de ispite, săngerat de rele și bolnav de mulțimea durerilor și a desnădejdelor (*Miserere, Domine*). Cum *Lumânările* ard și-și pălpăie flăcările ca niște aripi tremurătoare spre zarea cerului, așa ard, tremură și plâng sufletele de dorul lui Dumnezeu.

Te caută, o Doamne, al arderilor sbor,

Ard inimile noastre în flăcările lor,

Și'n stropii calzi, de ceară, ce picură pe jos
Sunt lacrimile noastre pe-altarul tău prinos.

Și-s facile, Doamne, care se'ndoaie și se frâng

Ca sufletele care ingenunchiate plâng

Și-ți cer încredințarea că se va revărsa

Pe umilița noastră Dumnezeirea ta.

Dincolo de moarte, în *Țara de peste veac*, la vâmile văzduhului stau de straje „săbiile Duhului”. Aci vin sufletele însoțite de îngeri, să între în odihna fericită a colțului de cer, spre care suspină și năzuește poetul.

Viziunea artistică integral creștină a poetului Crainic este sfințită cu aghiasma credinței sfinte ortodoxe. Pentru originalitatea, frăgezimea și farmecul ei înălțător a fost de mult încununată și consacrată de Academia Română prin premiul național de poezie.

Ca gânditor Nichifor Crainic militează cu o stăruință pilduitoare pentru orientarea în sens tradițional ortodox și *autohton* a spiritualității române. Care este înțelesul și sfera a-

cestui cuvânt magic, caracteristic în scrierile d-sale, ne-o spune în următoarele rânduri definitive: „Autohton înseamnă mai întâiu pământ propriu și tot ce derivă dela pământ și conține proprietățile lui; autohton înseamnă apoi celate proprie, adică în graiul de azi *stat propriu* și tot ce derivă dela stat și poartă pecetia proprietăților lui; autohton înseamnă mai departe *patrie proprie* și toate derivațiile în care se recunosc însușirile ei; autohton înseamnă în sfârșit *neam propriu* și tot ce răsfrânge lumina geniului său particular“. Noi putem întreține legături culturale cu toată lumea, dar creatori de cultură nu putem fi decât zidind și întărind statul și cultura pe temelii autohtone. „Cer comun și pământ național“, iată lozinca. „Precum nu putem cunoaște chipul trupesc decât în oglindă sau în portret — scrie d-sa, — tot astfel chipul spiritual al neamului sau personalitatea lui n-o putem cunoaște decât în oglinda culturii proprii, în acest portret magnific, pe care îl plămuesc împreună poezia, artele plastice, muzica, filosofia și știința“. Caracterele culturii și ale politicii se află și se identifică în *spiritul autohton*.

Intr-o vreme de confuzie generală, când rosturile și țintele politice și culturale ale României nu erau deplin lămurite, dl Nichifor Crainic adună în jurul revistei „Gândirea“, ca într'un bloc de granit, o pleiadă întreagă de scriitori: esești, poeți și prozatori de mână întâi, pe care îi angajează într-o luptă fără precedent în istoria poporului nostru, pentru a defini idealul și a invedera misiunea ce o are în lume neamul românesc. E lupta pentru primatul spiritului autohton, cuprinsă în fasciculele revistei „Gândirea“ din cei 19 ani de apariție, și în *Colecția „Gândirea“*, volumele de versuri și proză, publicate ca o anexă a *Gândirii*, în spiritul creațiilor ei.

Curentul „gândirist“, astăzi în plin triumf, este alvia în care s'au adunat cele mai bune, mai curate și mai autentice producții culturale ale geniului nostru autohton. Pentru meritul de a-l fi creat și prezidat, dl Nichifor Crainic este cu drept cuvânt profetul spiritualității române contemporane.

Din sbuciumul său de eseist creator și luptător, d-sa a dat culturii române două lucrări capitale: „*Puncte cardinale în haos*“ și „*Ortodoxie și etnorație*“, care se vor întregi cu a treia, despre: „*Ortodoxie și cultură*“. În aceste opere de o valoare unică de literatură română se cuprind, desbătute și limpezite, idealurile și problemele ce frământă generația tineră și oamenii cu răspundere de viitorul României. Aci se identifică și se denunță ideile disolvate ale veacului nostru: „în ordinea filosofică pozitivismul, în ordinea științifică darvinismul, și în ordinea politică maxismul“; — tot aici se arată, cu o putere de expunere și de convingere cuceritoare, drumul mântuirii naționale. Studentul, preotul, dascălul, ostașul, cărmuitorul de stat — toți află aci, ca într'o panoplie spirituală, îndreptarul, ideile și armele duhovnicești, cu ajutorul cărora să se împotrivească războiului văzut și nevăzut ce se poartă împotriva luminii de către puterile întunecului.

Ca doctrinar al naționalismului nou, Nichifor Crainic nu numai continuă lupta pe linia ideologică a marilor săi înaintași: Bălcescu, Eminescu și Paulescu, ci aduce și contribuții noi, care au menirea să definească limpede principiile și să arate practic soluțiile ce trebuie să le aibe în vedere cărmuitorii țării, pentru a rezolva în chip fericit problema națională. *Programul statului etnocratic*, în care dl Crainic și-a sintetizat gândirea politică, este cea mai prețioasă contribuție ce a dat-o spiritul românesc la opera de renaștere a statului român. În principiile lui, pe care le cităm aci, se reoaglindește o doctrină în care naționalismul și creștinismul colaborează organic, ca trupul cu sufletul:

„Legea lui Hristos, legea statului.

„Statul e supremul gospodar al națiunii.

„Naționalizarea bogățiilor naturale.

„Proprietatea individuală pentru orice muncitor român.

„Nu clasele ci profesiunile sunt funcțiunile organice ale națiunii.

„Proportionalitate numerică în toate profesiunile.

„Înlăturarea samsarului dintre producător și consumator.

„Distrușterea parazitismului iudaic“.

Ca profesor Nichifor Crainic este un neîntrecut apologet al ortodoxiei. Dacă în calitate de poet a adus pe Iisus în poezia țării românești, ca profesor și teolog a inaugurat, prima oră la noi, cursurile și studiile de *Teologie ascetică și mistică*; mai întâi la Facultatea de Teologie din Chișinău, apoi la cea din București, unde acum este titularul catedrei de Apologetică și Dogmatică.

Ca publicist Nichifor Crainic a introdus în ziaristica română elementul creator și dinamic. Atât în articolele număroase publicate prin diterite ziare și reviste, cât și în ziarul „*Calendarul*“ creat și condus de d-sa, a atacat problemele vremii cu mult curaj. Pe urma acestei lupte are astăzi satisfacția de a-și vedea triumfând principiile. Ideologia Frontului Renașterii Naționale este aproape în întregime ideologia pentru care a militat Nichifor Crainic în „*Gândirea*“, la tribuna ziarului „*Calendarul*“, și a săptămânalului „*Sfarmă-piatră*“, în șezătorile literare și în conferințele culturale ținute pe întreg cuprinsul țării. Pretutendeni d-sa a sămănat aceleași gânduri curate, cu pasiune de vizionar, cu temperament de luptător, cu răbdare de fier și cu credință neclintită în biruința finală.

Astăzi pe „fruntea tutelară“ a maestrului și profesorului Nichifor Crainic se așază cununa laurilor de biruință, aureola respectului unanim, omagiul unui neam întreg, pentru opera fecundă și multilaterală prin care și-a cinstit numele (simbolic), Regele, Țara și Biserica.

Dumnezeu să-l țină în pace și sănătate mulți ani înainte în aceeași misiune profetică de poet neîntrecut, gânditor eminent, doctrinar mistic, profesor apologet, publicist vrednic, ideolog dinamic și vizionar luminat al spiritului românesc creator și deapururi biruitor.

Savonarola: Meditații

V.

Că iată intru fărădelegi m'am zămislit și în păcat m'a născut maica mea.

Să nu iai aminte, Doamne, mărimea păcatelor mele, să nu privești la marele lor număr, ci cunoaște-ți făptura. Adu-ți aminte, că pulbere sunt și ca iarba e tot trupul că iată, în păcate m'am zămislit și în păcate m'a născut maica mea. Pământescă e maica mea, care m'a zămislit din poftă trupească și păcatul strămoșesc l-am moștenit prin ea. Iar strămoșescul păcat nu este decât desbrăcarea de adevărul cel din început și de dreptatea omului întreg. De aceea, zămislit și născut omul în acest păcat, e abătut și spre rău aplecat. Trupul are poftă potrivnice sufletului, priceperea e slabă, voința neputincioasă, omul e mândru și gata să se frângă. Simțurile îi arată un lucru ca și când ar fi altul, închipuirea îl răpește, neștiința îl abate din calea cea dreaptă, nenumărate piedici găsește care-l ațin dela bine și-l mână la rău. Păcatul strămoșesc e rădăcina tuturor păcatelor, pricina tuturor nelegiuirilor. Pentru aceasta, deși tot omul din fire e același, fundamental toate păcatele se cuprind într'insul.

Vezi dar, Doamne, ce sunt și de unde sunt. În păcatul strămoșesc m'am zămislit, care cuprinde în sine toate păcatele și fărădelegile. În acesta m'a născut maica mea. Cu totul sunt dar în păcate, de pretutindeni cu sulite impresurat, cum aș putea să scap. Că nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care-l urăsc, acela îl fac. Găseșc în mădulărele mele legea, care se împotrivesc legii din gândirea mea și mă fac rob al legii păcatului și a morții. Dar mila ta cu atât mai mult mă ridică, pe măsura ce mă vede mai slab și mai impresurat de jungiere. Cui nu i-ar fi milă de cel bolnav? Cine n'ar suferi împreună cu cel ce suferă?

Vino, o vino dulce Samarinene, ridică-mă pe mine cel rănit și abia viu, tămăduiește-mi rănilile, toarnă în ele undelemn și vin, pune-mă pe dobitocul tău, du-mă la casa de oaspeți și dă-mă în grija stăpânului, dă-i cei doi dinari și spune-i: ce vei cheltui mai mult, la întoarcere îți voi plăti.

Că iată, adevărul iubești, cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii tale mi-ai arătat mie.

Vino, dulce Samarinene, că iată iubești adevărul, adevărul făgăduințelor, pe cari le-ai făcut neamului omenesc. Iubești adevărul, căci făgăduințele tu le-ai făcut și le vei ținea, căci a iubi și a face bine una este la tine. Căci tu ești neschimbător intru tine, nu ca noi, cari azi iubim și mâne nu iubim. Lucrul iubirii tale nu vine și trece. Tu totul ești iubire, o iubire care niciodată nu se schimbă, că Dumnezeu este iubire.

Pentru aceasta, dacă iubești făptura, îi faci bine și cui faci mai mult bine, pe acela îl iubești mai mult. Ce este dar a iubi adevărul tău, fără numai a-l face și a-l ținea.

Bătrânului Avraam i-ai făgăduit fiu, Sarei celei sterpe și trecută în ani îți-ai ținut făgăduința, pentru că tu iubești adevărul. Fiilor lui Israel le-ai făgăduit un pământ în care curge lapte și miere și le-ai dat, fiindcă tu iubești adevărul. Lui Da-

vid i-ai făgăduit așa: sămânța ta voi pune-o pe tronul tău și așa a fost, căci tu iubești adevărul. Fără de număr sunt făgăduințele tale, cărora totdeauna le-ai rămas credincios, de vreme ce tu iubești adevărul. Milă și iertare ai făgăduit păcătoșului care se întoarce la tine și niciodată n'ai înșelat pe nimeni, că tu iubești adevărul. Fiul risipitor, care sa dus în țară departe și toate și le-a risipit cu traiul ușuratic, venindu-și în fire s'a întors la tine zicând: Părinte, păcătuit-am împotriva cerului și împotriva ta, nu mai sunt vredni să mă chem fiul tău, ci primește-mă între argații tăi. Dar tu, când el era încă departe, ai privit cu ochi milostivi la el, ai grăbit în calea lui, ai căzut pe grumajii lui, l-ai sărutat, ai dat pe el haina ta cea mai frumorsă, inel i-ai pus în deget, încălțăminte în picioarele lui, ai tăiat vițelul cel mai gras, toată casa îți-ai umplut-o de bucurie, zicând: Să ne bucurăm și să ne veselim, acesta este fiul meu care a fost mort și a înviat, pierdut a fost și s'a aflat. Și pentru ce, Doamne, toate acestea? Pentru că ai iubit adevărul.

Iubește, Părinte al milostivirii, acest adevăr și intru mine, care mă întorc la tine din țară departe, vino în calea mea, sărută-mă, dă-mi iarăș podoba de demult, du-mă în casa ta, taie vițelul cel mai gras, ca intru mine să se bucure toți cei ce nădăduesc intru tine, să ne veselim la ospățul cel duhovnicesc. Oare numai cu mine nu îți-ai ținea adevărul?

De vei lua aminte la greșeli, Doamne cine va sta înaintea ta? Da, tu nu vei căuta la fărădelegi, pentru că iubești adevărul și-l iubești cu nemăsurată iubire. Și care ar fi adevărul pe care-l iubești, fără numai Fiul tău? Acesta a zis: Eu sunt calea, adevărul și viața. El este adevărul după care se numește tot adevărul în cer și pe pământ.

Pe acesta îl iubești, intru acesta ai binevoit, pentru că l-ai găsit ueprihănit și ai voit să se jertfească pentru păcătoși. Păzește dar, Doamne, adevărul, iată aci sunt eu, marele păcătos, intru care ai să îți păstrezi, ale cărui păcate multe ai să le ierți, pe care ai să-l speli curat cu sângele lui Hristos și pe care să-l mântuești cu ale Lui patimi. De ce mi-ai dat, Doamne, cunoștința Fiului tău și a credinței intru El? Doar ca să mă întristez mai mult, văzându-mi mântuirea și neputându-o dobândi? Cred că nu, ci pentru ca înțelegând că mi-e gata iertarea, să o și dobândesc cu harul lui Hristos. Mântuiește-mă, Doamne descoperindu-mi tainele ascunse ale înțelepciunii tale, ca să-mi fi cunoașterea aceasta spre ajutor și să mă călăuzească spre mântuire.

N'au cunoscut înțelepții acestea. Necunoscute au fost înaintea lor, căci mai nainte de întruparea Fiului tău nimeni nu le-a cunoscut, afară de unii, aleși ai tăi. Neobosiții cercetători ai lumii (vorbesc despre înțelepții lumii acesteia) și-au ridicat ochii dincolo de cer și n'au putut găsi înțelepciunea ta, căci ai ascuns-o dinaintea înțelepților și a celor cumiți și ai descoperit-o celor mici, pescarilor și sfinților prooroci, ca să le vestească. Dacă dar mi-ai descoperit mie cele tainice și ascunse ale înțelepciunii tale și ale Sfintei tale Scripturi, pentru ce le cunosc înzadar? Căci înzadar le cunosc, dacă nu mă duc la mântuire. Că

și înțelepții, cu toate că au cunoscut pe Dumnezeu, nu l-au slăvit ca pe Dumnezeu și nu i-au dat mulțămire, ci s'au semețit în cugetele lor și nemintoasele lor inimi s'au întunecat; numindu-se înțelepți s'au făcut nebuni. Răbdare-ai dar ca și eu să fiu dintre aceștia? Nu, că tu ești milostivirea care nu părăsește pe cei ce se pocăiesc.

Iartă dar, Doamne, robului tău și fă să fie unul dintre fiii tăi, ca tainele ascunse și necunoscute ale înțelepciunii tale, pe cari le-ai descoperit aceluia, să-l ducă la izvorul înțelepciunii, care este în cerurile cele înalte și prin lucrurile milei tale, pe care le-ai făcut robului tău, să fii laudat, Doamne, cel ce nu părăsești pe cei ce se încred în tine.

„Religia și viața“

Acesta e titlul conferinței d-lui prof. Petre Andrei, ministrul educației naționale, rostită Sâmbătă seara în 3 Februarie c. la Fundația Carol I din București, în cadrul conferințelor organizate de Societatea Ortodoxă a femeilor române. Reproducem din cuprinsul ei următoarele rânduri:

Concepția filosofiei raționaliste asupra religiei și credinței a văzut în acestea numai o prelungire a trebuinței logice de cunoaștere, o afirmare a principiului originii existenței. Dumnezeu este pentru concepția raționalistă un produs al trebuinței de a reduce multiplicitatea la unitate, este „premiza logică a lumii“ cum s'a spus într'o formulă plastică și rezultativă.

Filosofia raționalistă cuprinde însă în sine o contradicție, deoarece vrea să creeze o reprezentare transcendentă, prin care crede că va putea prinde realitatea metafizică. Ea vrea să determine și să delimiteze ceea ce nu e determinat și limit; ea vrea să raționalizeze ceea ce este irațional.

Filosofia formulează prin raționament ideea de mister, de absolut. Religia este însă altceva decât recunoașterea acestui mister; ea e afirmarea unei atitudini față de mister. Religia e o soluție dată misterului. Religia este afirmarea unor raporturi dinamice între om și Divinitate, în vederea conservării și dezvoltării vieții. Nevoia de adaptare la ordinea stabilită și credința în existența acestei ordine produce în suflet credința într'o realitate invizibilă, în Dumnezeu — zice W. James. *Suferința și nevoia de alinare, de salvare a vieții, sunt temelul pe care se construiește credința religioasă. Dumnezeu ne apare ca realitate și valoare în același timp, în el se îmbină toate idealurile umane, care nu se pot realiza în experiența noastră devenind arhטיפuri și norme de conduită. Către ele aspirăm, în forța lor credem. Religia apare ca o armă în lupta vieții, deoarece ea înlătură tot ceea ce ar paraliza forța de acțiune și de manifestare a vieții. Pe când inteligența creează uneori idei dizolvante, religia opune puterea de apărare în contra lor.*

În toate religiile, dela cele mai inferioare până la cele mai spiritualizate, se vede acest fundament al lor: conservarea vieții și dezvoltarea ei.

Deși religia se construiește pe baza conservării vieții și a progresului ei, se pune totuși problema dacă aceasta se poate susține și despre religiile su-

perioare, cu caracter universalist, dacă acest adevăr e valabil și pentru creștinism, ca și în religiile pimitive.

Filosoful german Nietzsche a tăgăduit categoric aceasta, susținând că religia creștină însemnează negația vieții, iar morala creștinismului o morală a dezadaptajilor, a sclavilor, deo arece slăbiciunea, nepuința, umilința, sunt considerate ca virtuți și valori morale.

Această interpretare nu este însă exactă, deoarece noțiunile fundamentale ale creștinismului dovedesc tocmai contrarul afirmațiilor lui Nietzsche.

Ideea de viață are în creștinism un sens mai larg și mai adânc. Nu mai este vorba de viața biologică, redusă la funcțiunile fiziologice temporare, ci de o viață spirituală, pură, eternă.

Suferința, elementul important în toate religiile, există și în creștinism. Suferința, vinovată sau nu, e legată de salvare. Dar în religia creștină *salvarea* nu se poate realiza în experiența fragmentară pământească. Salvarea și Hristos sunt un proces de creație a unui om nou, spiritual și pur. Suferința prefăce viața pământească. *Umlința* creștină nu este, cum crede Nietzsche, o degradare și depreciere a vieții, ci este — cum susține Berdiaef — o renunțare la ambiția personală și o inserare între forțele creatoare de valori universale.

Creștinismul se ridică pe același fundament, pe viață în sensul ei cel mai înalt. Afirmând *valoarea învierii*, susține victoria asupra morții care este negarea vieții.

Misiune și păstorire

La congresul misiunilor eparhiale din Tară, ținut în toamna anului 1928 în Arad, unul dintre conferențieri a afirmat că „păstorația n'a făcut tot ceea ce trebuie pentru mântuirea sufletelor“ și că „defectele păstoriei propriu zise necesită introducerea misiunismului“. Mulți dintre cei cari am aplaudat atunci pe conferențiar simțeam că se deschid porțile unei noi ere de evanghelizare și de cucerire a sufletelor îndiferente pentru Biserică. În parte ni s'au și realizat nădejdiile, pornindu-se îndeosebi în *rândurile tinerețului* o mișcare de reconfortare sufletească, iar în popor o acțiune de *pietism organizat* și susținut cu multă putere misionară de publicațiile „Lumina Satelor“ și „Oastea Domnului“ din centrul Mitropoliei noastre.

„Misiunile pentru popor“ organizate în parohiile contaminate de secte și dacă nu au satisfăcut tuturor speranțelor depuse cu prea mult optimism, totuși au pus într'o măsură oarecare stavilă trecerilor rătăcite din turma, care s'a trezit că are păstori ce veghiază asupra-i. Prin ele am reușit să ne fortificăm cel puțin contra vânătorilor de suflete, trimși din centrele sectare să pescuiască în turbure. Păstorul turmei și-a îngădit staulul înaintea lupilor flămânzi, ce se apropiau îmbrăcați în b'ane de miei.

Cu un cuvânt „misiunile“ din trecutul apropiat au contribuit la *inactivarea păstoriei*. Aș vrea să mărturisesc și alți frați întru Hristos cu toată sinceritatea, cum a făcut-o un părinte nu tocmai tiner cu prilejul unei misiuni religioase ținută în parohia sa zicându-mi: „Sunt preafericit că aceste misiuni mi-au dat prilejul să trec pragul multor case și să strâng mâna multor parohieni nu „chemat de ei“, ci cercetându-i cu dragostea mea de păstor al lor!“

În comuna acestui frate s'au încuibat niște sectari în urma „neglijenței mele”, cum s'a spovedit cu toată sinceritatea părintele, „căci trebuia să alerg la acea casă unde a intrat lupul să mi fure din turmă, dar pe atunci încă nu s'a vorbit de misiuni”.

Realitatea ne pune în față „misiunea” și „păstoria” ca pe niște întrebări de veșnică actualitate la care preotul trebuie să dea un răspuns sincer, așa cum cere celui care-i și-a sub patrafir când se spovedește.

Înainte de-aș face fiecare frate această măltruire, examinându-și activitatea în parohie sub raportul pastoral și misionar, îl rog să recitească cu toată atențiunea din cap. X. Ioan cele dintâi 16 versete pentru a-și fixa icoana păstorului bun. Pentru a proiecta această imagine pe pânza sufletului său de trimis al Domnului într-o sfântă misiune, să mediteze asupra versetelor despre „Misionarul cel adevărat” la Ioan VII, 28, 29 și VIII 26 și 29 iar apoi despre „misionarii” și „păstorii” cel dintâi la Marcu VI, 7 și XVI, 17 și Luca IX, 1 și X, 1.

După meditația deplină a acestora fiecare frate preot va înțelege întocmai cuvintele apostolului Pavel adresate celor din Efes (IV 11).

„Acela a dat pe unii apostoli, iar pe alții prooroci, iar pe alții evangheliști, iar pe alții păstori și dascăli”.

Misionarul, după cum am văzut și din articolul precedent, a apărut odinioară ca prooroc, apoi ca apostol și evanghelist, iar mai târziu în chemarea sa de păstor și dascăl. Misiunea preoțească acumulează în sine osteneala apostolească, prevederea profetică, fălcuirea adevărului evanghelic și strădanile pastorale și catihelice.

Dacă s'a constatat că „defectele păstoririi necesită introducerea misionarismului”, aceasta va trebui să se înțeleagă astfel, că din ramurile misionare s'au neglijat: apostolia, proorocia, evanghelizarea și învătarea Cuvântului. S'a ținut doar o singură acțiune: *păstoria pasivă*. Iar despre dânsa s'a spus pe dreptate că „n'a făcut tot cece trebuie pentru mântuirea sufletelor”.

Noi în viitor vom încerca să sanăm după puțină aceste lipsuri intensificând și celelalte ramuri din sfânta noastră misiune întru care ne-am hirotonit și suntem trimiși de Chiriarhul nostru. Prof. C. Turicu

Religia și arta

Antichitatea și creștinismul.

Religia și arta sunt două domenii care se apropie. Ambele au de scop să ne arate puterea nemărginită a lui Dumnezeu. Marele predicator Bossuet a definit arta, „înfrumusețarea naturii”. Înainte de toate arta e reprezentarea frumosului ideal; ea caută să realizeze tipul frumuseții morale, prin urmare este reflecția bu-nătății perfecte.

Religia este partea care ne apropie de Divinitate. Ea a jucat un rol deosebit în lumea antică; arta popoarelor antice este adânc îmbibată de idei religioase. Artă grecească a fost definită ca un „miracol grecesc”. Grecii sintetizează în avântul lor spre frumos ceea ce antichitatea a putut visa și executa mai frumos, formele cele mai perfecte ale vieții. Artiștii, pictorii, sculptorii, arhitecții, oratorii și filosofii lor au atins aproape perfecțiunea.

Artă grecească nu trebuie privită numai din punct de vedere material; gânditorii grecilor au trecut peste limita materialismului, ridicându-se înspre zările vieții divine, de unde contemplant cealaltă viață, viața spirituală divină. Dela ei ne-au rămas opere religioase nemuritoare.

Față de antichitate, creștinismul a revelat marele principiu al frățietății și a dragostei față de Dumnezeu și aproapele, legea sublimă a vieții, datorită sfântă de a-l ajuta și a-l iubi pe semenul nostru. Lumea veche avea la bază sclavia, care nu-i altceva decât negarea legală a primelor libertăți, dreptul de a nu dispune de tine, de a nu avea voință proprie. Civilizația lumii vechi a fost condamnată din cauza inegalității claselor sociale în care se sbăteau cele două lumi, a bogățiilor și a săracilor. Lumea veche se adresa unei minorități privilegiate. Ori legea evoluției spre bine nu se poate împlini, fără sacrificiul interesului personal.

Creștinismul a înțeles altfel viața: să beneficieze toți de bunurile ei. Castele privilegiate au fost desființate și astfel a luat naștere progresul. — Religia și arta în antichitate s'au confundat. Forțele naturii au fost zeficite; zeli erau reprezentați ca niște oameni dotați cu puteri nelimitate, cu defectele și vicile lor, cu deosebirea că în comparație cu oamenii erau nemuritori.

Religia creștină a dat un impuls nou artei. Spiritulismul vieții creștine a înnobilit arta. Creștinismul a reînviat forța activă și creatoare a artei, largind câmpul de observare filosofică a artistului, dând un nou impuls credinței. Educația religioasă a transformat complet noul punct de vedere al creației artistice; vechile pasiuni ale naturii umane au fost înlocuite de ideea caldă a iubirii creștine. Puritate în corp și suflet, iată reflecția lumii creștine; perfecțiunea spirituală, adică spiritualitatea. Spiritul este centrul vieții creștine.

Acțiunea creștinismului în artă s'a exercitat sub influența religioasă-dogmatică. Întreaga artă creștină este străbătută de ideea de dragoste și de mântuire. Omul care privește artă creștină simte fiorul eternității. Artă astfel concepută nu-i altceva „decât dragostea turnată în forme”. Artă creștină este strict legată de legea solidarității și a iubirii. Religia creștină a cerut în mod imperios ștergerea definitivă a sclăviei, iar în locul ei a întronat demnitatea omenească: dogma nemuririi sufletului, dogma unei creații superioare, care are în centrul existenței pe Supremul Creator, care după un plan bine chibzuit a întocmit universul. Simțul spiritual și al Infinitului devine tot mai puternic în lumea creștină. Străduința artiștilor în lumea creștină este plină de admirație față de Divinitate; ei se ridică pe aripile idealului. Artă creștină concepută în sensul idealului creștin restituie lumii, dogmele și adevărurile creștine, sfinte și neschimbătoare. Dragostea cea mai curată, cea mai sublimă a făcut din artă o artă nouă, artă creștină, adânc religioasă, care exercită binefacere atât asupra sufletului cât și a inimii. Sfântul Vasile cu drept cuvânt spune că toate formele de artă sunt bune: „pictura și tablourile sunt tot atât de importante pentru religie, ca și oratoria și oratorii”. (Hom. XX). *)

Prof. C. Rudneanu

*) Bibliografie: 1) Taine: Philosophie de l'art, Paris. (Hachette) 2 vol. 2) Lalo: L'art et le vie social, Paris, 1921. 3) A. Renucci: Influența religiei în artă. 4) E. Pécaut et Ch. Baudé: Convorbiri despre artă (partea I și a II-a). 5) Mahaffy: Antichitatea greacă.

Predica vie a faptelor

Prin cele ce urmează nu vreau să îndrept sau să completez discuțiile deschise „pe marginea predicii noastre” de Presbiterul B. și continuate de Prot-presbiterul C., ci să adaug numai o modestă părere asupra succesului la propovăduirea cuvântului dumnezeesc și anume: Preotul prin faptele sale morale este un exemplu viu în fața credincioșilor.

Micile, dar multele griji familiare și materiale prin majoritatea preoților noștri la încercări grele. Așa sunt unii cari își caută dreptul lor în conformitate cu duhul lumii acesteia și nu cum ne învață Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Alții trec peste nevoile familiei lor și acumulează averi, prin speculații de ordin material; câțiva poartă procese interminabile pentru încălcări de drepturi materiale sau apărarea onoarei etc. Unii poartă dușmăniile cu enoriașii lor, iar alții se compiac cu aceștia în toate viciile lor și sunt bine văzuți pentru purtările lor cu lumea.

Sunt și preoți cari calcă din greu canoanele bisericesti, ce au rămas numai ca o vagă amintire, de oarece nu se mai aplică astăzi nici preoților necum mirenilor, fapt pentru care avem o slabă discipolină în sânul Bisericii și un prestigiu scăzut. De aici urmează lipsa de unitate în serviciile cultului dumnezeesc, precum și lipsa de solidaritate între cucernicii frați, în interesul progresului Sf. Biserici pe calea adevărului, binelui și a frumosului.

Eu nu vreau să aduc un blam C. Preoți, cari, sunt model în toate, căci har Domnului sunt mai mulți aceștia, dar e destul să fie câțiva răi și să se taxeze întreaga tagmă după acești nedisciplinați, pe cari lumea îi dorește readuși la locul lor cu orice mijloc, chiar cu aplicarea riguroasă a canoanelor bisericesti.

Și acum se va întreba cineva, ce legătură au cele înșirate mai sus cu predica. Voi lămurii prin două cazuri autentice. Într'un sat oarecare, un bun predicator și om ceft, storcea lacrimi auditorilor, cari veneau în număr mare la biserică, dar ciudat că satul nu-și îndrepta moravurile rele și destul de multe. De ce? Faptele celui ce predica erau contrarii și făceau nulă valoarea predicii.

Enoriașii chiar laudau predicile, dar constatau călcarea lor de însuși cel ce predica, până când au început să fugă din biserică la timpul acesteia, judecând-o ca nefolositoare, dacă însuși predicatorul n'o urmează.

Enoriașii fac chiar pe față aluzii la unele fapte ale conducătorului lor sufletesc și de aci urmează o concluzie generală față de toți slujitorii Bisericii. Mulți creștini își justifică faptele lor punându-le în asemănare cu ale preotului, zicând: „Și el face ca noi, ba mai rău!” Cuvântul unor astfel de predicatori nu mai este ascultat și urmat de nimeni și nicăiri.

Acum, un caz tocmai contrar. Un preot nu prea bun predicator, dar ducea o viață model, căruia nu i se putea reproșa nimic, nici din fapte, nici din cuvinte și nici din împlinirea serviciului preoțesc. Postea regulat și aceasta încă impunea credincioșilor săi cari îl cinsteau aproape ca pe un sfânt. Acest preot nu impunea prin predică și nici prin argumentări logice sau alte feluri de cunoștințe, ci se impunea prin traiul vieții lui.

Cu toată vorba blajină a acestui preot, enoriașul simțea un fior, un fel de teamă de a fi tras la ră-

spundere, când se întâlnea cu dânsul, pentru felul de viață pe care-l duce contrar sfintelor învățături. Dar se mai simțea acel enoriaș înălțat sufletește, după o convorbire cu duhovnicul său și înnoia dorința ascunsă în vreo cută a sufletului său de a începe o viață nouă creștinească, cel puțin de aci înainte.

Mărturisesc că în acest sat am văzut mai puțin oameni dușmănoși, sarlatani, hoji sau altfel de rătăcitori etc. N'au putut fi toți ca acei preot, căci mai erau în sat persoane care să exercite și influențe contrare. Oricum însă, viața trăită într'un fel sau altul influențează pe cei din jur mai mult decât vorbă, ba chiar mai mult și decât cartea. Nouă ni se pare că anumite fapte sau gesturi rămân neobservate de cei din jurul nostru, dar ne înșelăm amar, căci nu le scapă nimic din vedere. Enoriașii cunosc viața păstorului lor până în cele mai mici amănunte, știu și ce mănâncă, știu dacă postește sau nu etc. și dacă astfel stau lucrurile, nu ne vom mira, de ce viața păstorului sufletesc înrăurește așa de mult pe cea a credincioșilor săi. Cei mici imită întotdeauna pe cei mari și pe legea aceasta se bazează educația de orice fel.

În concluzie, vom spune că predica cea mai de preț este predica vie a faptelor trăite, a unei vieți dusă după exemplul Mântuitorului Iisus Hristos, care Dumnezeu fiind s'a intrupat om, tocmai pentru ca să arate omenirii, căzută în păcat, calea mântuirii, predicând prin viața Sa sfântă, prin cuvântul Său, însoțit de minunile săvârșite, ca apoi să încoroneze iubirea Sa cea mare față de oameni prin jertfirea de pe cruce.

Viața neprihănită sau cel puțin apropiată, însoțită și de predici bine încheiate, dau o notă și mai distinctă aceluia slujitor al Sf. Altar. În cazul acesta, predica propriuzisă are valoare de netăgăduit, fiind astfel confirmată și întărită prin exemplul trăit al predicatorului. Și cu siguranță că unul ca acesta va predica minunat, deoarece trăind și simțind cele ce predică, nimic și nimeni nu-l vor putea contrazice, iar predica lui va împlini toate condițiile unei predici bune și adevărate.

Pr. Romulus Radu

Vrajbă și împăcare

În sfânta Scriptură la Efeseni cap. 4 vers 5 cetim: „Un Domn, o credință, un botez”.

Frumoase cuvinte și pline de tâlc, căci într'advâr mare este puterea aceluia popor care are o singură credință. În deobște trebuie să fie un fir care leagă pe toți locuitorii unei țări într'un mănunchi. Trebuie să fie un lucru, o putere care face din toți cetățenii un singur ch'ag, oricât de deosebiți sunt ei în alte privințe.

Steven Runciman, în scrierea sa despre Civilizația bizantină arată cum în împărăția Bizanțului a fost un strașnic amestec de neamuri. Cu toate acestea legătura dintre ele se făcea prin credința ortodoxă. În aceasta toți se simțeau una.

O credință a avut dintru început și suflarea românească. Credința aceasta a legat pe toți fiii neamului într'o unitate de gândire și lucrare până când vitregia timpurilor a stricat o.

Un șuvol s'a rătăcit atunci dela aibla marelui

fluviu al ortodoxiei noastre. Acum, când furtuna a încetat, șuvoaiele pot dispărea sau pot să vină la vadul vechiu.

Despre vrajba ce a trecut și împăcarea ce-o așteptăm ne vorbește, între altele și istoria parohiei Zăbrani.

Până în sec. XVIII-lea comuna Zăbrani era o comună puternică și înfloritoare, români trăiau ocrotiți de Biserica și credința ortodoxă. Din acest veac începe „jalea” pentru ei, căci „sunt alungați de pe vetrele lor” — cum se scrie într-un document — pentru ca să se lapede de credința strămoșească, ca asifel să poată fi slăbiți ca națiune.

Cu mari strădanii — căci unii s'au pustiit de tot și au plecat în altă parte — s'a isbitut a se destrăma satul, despărțindu-se frați de acelaș sânge în două confesiuni. Asifel a mers până în anul 1937, când prin deciziune ministerială s'a reînflințat parohia ortodoxă din Zăbrani.

Cu toate persecuțiile îndurate, s'a găsit la reînflințare jumătate din parohieni încă în credința ortodoxă. A trecut apa, dar petrele au rămas.

Cu anul 1937 răsare din nou în Zăbrani soarele binefăcător al ortodoxiei, încălzind inimile celor cari au trecut peste atâtea necazuri.

Credința alungată din inimi cu forța în secolul XVIII-lea nu a putut fi smulsă cu totul. Ea reinvie din cenușă, ca și parohia.

În doi ani au revenit 50 de suflete, cincizeci de inimi, în cari mai palpita credința strămoșească. Acești 50 de credincioși sunt:

1. Vasile Suciulunior	26. Ana Popescu
2. Vasilica Suciulunior	27. Teodor Popescu
3. Gheorghe Suciulunior	28. Maria Popescu
4. Aron Ciordar	29. Maria Oltean
5. Marla Ciordar	30. Teodor Oltean
6. Pavel Tonja	31. Nicolae Spătar
7. Floare Tonja	32. Ana Pavel
8. Adam Tonja	33. Elena Pavel
9. Maria Tonja	34. Florița Pavel
10. Vasile Suciulunior senior	35. Teodor Vuia
11. Maria Suciulunior	36. Nicolae Vuia
12. Florica Ardean	37. Elena Vuia
13. Filip Ardean	38. Ana Vuia
14. Margareta Ardean	39. Zorița Vuia
15. Pavel Soătar	40. Pavel Oltean
16. Vasile Ghilea	41. Ana Oltean
17. Ecaterina Ghilea	42. Maria Suciulunior n. Șerpescu
18. Jenica Ghilea	43. Paulina Suciulunior
19. Vasile Ghilea lun.	44. Maria Albu
20. Mihail Secoșan	45. Maria Albu (f.ica)
21. Nicolae Suciulunior	46. Florica Albu
22. Vasile Suciulunior (fiul)	47. Cornelia Albu
23. Sofia Suciulunior	48. Ersilia Albu
24. Mihail Seculic	49. Sabina Albu
25. Nicolae Popescu	50. Florica Ionescu

Cu ajutorul lui Dumnezeu se va ajunge în această parohie din nou la o singură credință, credința strămoșească, cea care a fost piatra de potlogire pentru cei cari ne-au robit.

Se vor împlini cuvintele: *Ce timpul a creiat, cu timpul va trece.*

Pr. Ioan Bugariu

Cărți și Reviste

INSTITUTUL SOCIAL BANAT-CRIȘANA :

MONOGRAFIA COMUNEI SÂRBOVA, Timișoara 1939. Institutul Social Banat-Crișana, regionala Institutului de cercetări Sociale al României din Ținutul Timiș, publică o monografie a comunei Sârbova din Banat. Munca depusă de Institutul Social Banat-Crișana până acum arată preocuparea constantă a acestei instituții sociale la granița de Vest a Țării. Ancheta monografică întreprinsă de Institut în vara anului 1935 în comuna Sârbova cu o seamă de profesioniști: ingineri, medici, avocați, preoți, învățători, — ne dă un material bogat, cules și preturcat de oameni competenți. Din rapoartele ce ni le înfățișează putem să ne dăm seama despre starea populației, atât din punct de vedere sanitar, biologic, cât și manifestările ei sufletești, religioase, morale și artistice; apoi aspectul economic-agricol, partea juridică, tradiția și alte manifestări ale spiritului românesc bănățean, — sunt redată cu toate concluziile necesare. După prologul d-lui C. C. Teodorescu, rectorul Politehnicii din Timișoara și președintele Institutului Social Banat-Crișana, urmează cuvântul introductiv al neobositului șef de echipă monografică Dr. C. Groșoreanu care arată programul ce și l-a fixat echipa monografică, greutățile prin care a trecut și rezultatele obținute.

Urmează apoi o serie de rapoarte privitoare la constatările și soluțiile de îndreptare, propuse de Institutul Social Banat-Crișana asupra situației istorice, geografice, medicale și igienico-sociale a populației, asupra igienei casei și alimentației, asupra vieții religioase-morale de Pr. Mielentia Șora, asupra școlii și culturii poporului, a situației agricole și veterinare, asupra manifestărilor juridice, asupra concubinajului, asupra situației imobiliare, a cărților funduare și aplicării ref. agrare, asupra organizației administrative a comunei. Contribuții muzicale la monografia comunei Sârbova din jud. Timiș-Torontal, ne dă dl prof. Dr. Nicolae Ursu. E un capitol de seamă din manifestările vieții noastre muzicale, pe care-l tratează cu multă competență valorosul prof. de muzică din Banat dl Dr. N. Ursu. Se publică doine, cântece, balade, colinde de stea, păpăruși, cântece de leagăn, bocete și jocuri, toate redată textual și puse pe note. În total monografia comunei Sârbova din jud. Timiș-Torontal cuprinde 392 de pagini. La sfârșit sunt ilustrațiunile, cari ne înfățișează instituțiile principale ale comunei, aspecte variate ale bisericii, cimitirului, case cu arcade, interiorul curților țărănești, pridvoare, vetre vechi țărănești, tipuri de țărani români cu costumul lor caracteristic și mândru, fete și femei cu țesăturile lucrate, oprege cu motive de influență musulmană, unele cusute cu fir de aur și argint.

Apreciem munca stăruitoare și dezinteresată ce o depune Institutul Social Banat-Crișana pe terenu social sub conducerea președintelui ei dl Dr. C. Groșoreanu. Ar fi de dorit ca această monografie a comunei Sârbova, să fie citită de cât mai mulți intelectuali și'n special preoți și învățători, pentru ca să poată să lucreze și ei pe viitor după acelaș model și cu acelaș râvnă desinteresată.

Prof. C. Rudneanu

Informațiuni

● Biblia Regele Carol II în prima ediție, tradusă de părinții V. Radu și G. Galaction profesori universitari și tipărită în zece mii exemplare de Fundațiile Regale, s'a epuisat în câteva luni dela apariție. Acum s'a anunțat retipărirea ei apărută în două ediții noi.

După ce va sosi la librărie vom scrie despre ea mai pe larg.

● Sfințiri. În zilele de 7—10 Februarie c. P. S. S. Episcopul Andrei a făcut în capria episcopescă următoarele hirotonit: diaconul T. Nădăban profesor de religie în Arad a fost sfințit întru preot, C. Caceu întru paroh pentru Spitalul central din Arad, Ierom. Matei Domocoș pentru filia Călugăreni (prof. Vinga) și Oct. Popoviciu pentru parohia Rădmănești (prof. Balint).

● În ședința administrativă bisericească a Ven. Consiliu Eparhial ținută Joi în 8 Februarie c. s'a stabilit data ținerii sesiunii examenului de calificare profesorală — adresa urmează mai la vale, — s'a numit în postul de paroh al parohiei la Catedrala din Arad părintele P. Bogdan din Aradul Nou și s'au decretat de parohii independente filiile Merișoara și Orășoara (jud. Timiș).

● Reveniri la ortodoxie: În comuna Chisindia au revenit dela uniști la ortodoxie: Cheșa Versavia, Cheșa Maria și Cheșa Găvrilă.

● Exemple de patriotism. Elevii școlii de copii săraci de sub protecția Episcopiei Aradului și sub conducerea Ierom. M. Domocoș, cu centrul în Călugăreni (jud. Timiș), au jertfit pentru înzestrarea armatei — despre care au celit prin gazete — hrana de pe o zi. Toată ziua au postit și seara au gustat puțină pâine și au băut apă.

Suma de 320 Lei s'a depus la Administrația Financiară din Arad.

● POȘTA RED. I. B. „Ort. și Rom.“ nu merge. Sunt idei cunoscute și prea mult repetate. Mai încercă, dar la un articol un subiect.

H. V. Articolul e tradiv.

V. B. Monografia s'a publicat și în altă parte.

I. N. Articole vor trebui să mai aștepte, redacția fiind prea aglomerată.

T. P. Avem material destul. Mulțumim de colaborare.

R. R. Celelalte, unele, vor urma, când va fi rând la moară. La fel Gh. C.

I. E. N. Cu răbdarea se trece marea.

T. H. Despre „Criterii“ să vorbim odată față către față.

Nr. 208 | 1940.

Comunicat

Aducem la cunoștință absolvenților Academiei Noastre Teologice că în conformitate cu dispoziția art. 5 din Regulamentul pentru examenele de capacitate a candidaților la preoție din Eparhia ort. rom. a Aradului, sesiunea din Februarie 1940 a examenelor de capacitate profesorală va avea loc în ziua de 27 Februarie a. c.

Cei ce doresc să se prezinte la acest examen să și înainteze până la data de 22 Februarie a. c. cererile însoțite de următoarele documente:

- a) Extras de bolez,
- b) Diploma despre studiile secundare,
- c) Carnetul de studii și certificatul de absolvire (Absolutor) al cursurilor teologice, respective diploma de licență sau doctorat în teologie,
- d) Dovadă că în cursul anilor de studii a trăit într'un internat teologic, pentru cei cari au studiat la vre o Facultate teologică,
- e) Certificat dela oficiul parohial despre purtarea morală și ocupațiunea avută în timpul dela absolvirea teologiei, până la prezentul examen și
- f) Chitanța dela Cassieria Consiliului Eparhial despre achitarea taxei de examen.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 8 Februarie 1940.

† ANDREI
Episcop

Traian Ciblan
consilier ref. eparhial

Nr. 224/1940

Comunicat

Invităm toate oficiile parohiale și protopopești în instituțiile bisericești din Eparhie, ca fierul vechiu strâns până acum, precum și acel ce se va aduna în viitor, să fie păstrat, pentru a-l putea pune oricând la dispoziția Inzestrării Armatei.

Arad, la 3 Februarie 1940.

Consiliul Eparhial

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timișoarei

No. 134/1939.

S. dlul Arad.

Concurs

Pentru întregirea parohiei Sănnicolaul-Mare, d. venită vacantă prin pensionarea preotului Ioan Popoviciu, protopopiatul Comiosul-Mare, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 de zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială (36 jug. cad) și 2 grădin.
2. Stolele legale.
3. Birul parohial.
4. Salarul dela Stat.

Preotul va plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Parohia este de clasa I (primă) rurală.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare se vor trimite Consiliului Eparhial din Arad. Arad, din ședința adm. bisericească dela 11 Ianuarie 1940.

† Andrei
Episcopul Aradului, ca
Episcop locțiitor al Timișoarei.

Traian Ciblan
consilier ref. eparhial.

3—3